

AUTE de 26 de febrer de 2003

Mesures cautelars dictades pels organismes jurisdiccionals andorrans: caducitat.- Analogia.- Diligències per a proveir millor: improcedència

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La representació processal de la mercantil FORTIS BANQUE, S.A., en data 9-4-2002, va formular demanda d'embargament preventiu sobre els béns del Sr. Pierre B., per garantir el pagament del deute que la sentència dictada pel Tribunal de Commerce de Corbeil-Essones, en data 8-12-1995, reconeixia a l'actor. L'esmentada sentència encara no ha estat objecte de la sol·licitud d'exequàtur.

II.- Per Aute de data 30-4-2002, l'Honorable Batlle va acordar el que segueix: "-Que per compte i risc de la societat FORTIS BANQUE FRANCE, S.A., ha de decretar i decreta embargament preventiu sobre béns del Sr. Pierre B., suficients per a garantir la quantitat de 39.305, 98 Euros, més altres 7.075,-Euros, que s'assenyalen prudencialment per a interessos i costes.

-No donar lloc a la petició de fixar demanda efectuada per ALTRESSI DIC I DEMANO, per la representació de la part agent, doncs tal i com ella mateixa manifesta, la demanda d'exequatur s'ha de formular davant del Tribunal Superior de Justícia."

III.- La representació processal del Sr. Pierre B., en data 31-7-2002, va presentar escrit, en virtut del qual sol·licitava que es constatés la caducitat de les mesures cautelars adoptades i es deixessin les mateixes sense efecte.

Per Aute, de data 31-7-2002, l'Honorable Batlle va decidir: "Decretar la caducitat de les mesures adoptades en l'Aute de data 30 d'abril del 2002, procedir a l'aixecament dels embargaments travats mitjançant els

corresponents oficis, procedint a l'arxiu de les presents actuacions sense altre tràmit".

IV.- Contra l'esmentada interlocutòria la representació processal de la mercantil FORTIS BANQUE FRANCE, S.A. va formular recurs d'apel·lació, que va sustentar en els motius que es contenen en el seu escrit de conclusions de data 13-11-2002, en el qual sol·licitava que es declarés la nul·litat de l'Aute de 31-7-2002 i es retrotregui el procediment fins el moment en que es va dictar; i, de forma subsidiària, es declari que l'embargament preventiu sobre els béns del Sr. Pierre B. és vigent i s'ha de prosseguir pels seus tràmits, i amb la condemna al Sr. Pierre B. al pagament de les costes d'aquest procediment.

Per el contrari, la representació processal del Sr. Pierre B., en el seu escrit de contesta a les conclusions, de data 10-12-2002, sol·licità la confirmació de l'Aute dictat en data 31-7-2002, amb imposició a la part recurrent de les costes processals.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- La mercantil FORTIS BANQUE FRANCE, S.A. s'alça contra l'Aute dictat per l'Honorable Batlle en data 31 de juliol de 2002, d'acord amb els arguments següents. En primer terme, manifesta que la legislació que s'empra per fonamentar la caducitat de les mesures cautelars adoptades és inaplicable al present supòsit. Així, manifesta que l'article 19.2 i l'article 50 de la Llei transitòria de procediments judicials són relatius a l'execució de resolucions estrangeres i, per consegüent, el termini d'un mes només s'aplica a l'execució de resolucions estrangeres a Andorra. Aleshores, entén que l'afirmació de l'Aute que les mesures cautelars tenen una vigència d'un mes, segons l'article 50 de la Llei transitòria de procediments judicials, de data 21-12-1993, és errònia, mentre que el Decret de 1 de maig de 1992, on es regula l'embargament preventiu, no fixa cap termini de caducitat. En segon terme, considera que el defenent i el Batlle han actuat de forma improcedent, ja que si considerava el defenent que el procediment no era l'adequat podia haver recorregut contra l'Aute d'embargament preventiu de 30-4-2002, i, si el Batlle entenia que el procediment no era correcte, havia de denegar la petició d'embargament. Afirmar que no és adequat decretar la caducitat, sense respectar el principi de contradicció, per la qual cosa es reserva les

accions sobre vulneració del dret de defensa. En tercer terme, de forma subsidiària, manifesta que es van portar a terme diligències, essent la darrera de data 6 de juny de 2002, per la qual cosa encara no han transcorregut els 30 dies des de la darrera actuació, a la vegada que, al no exigir-se un termini per presentat l'exequàtur, es va preferir restar a l'espera del resultat dels béns efectivament embargats. En darrer lloc, demanava que el Tribunal, per a millor proveir es deduís testimoni a la Batllia dels autès civils núm. 017-4-2/2002.

II.- En primer terme, i en relació a la petició de pràctica de proves per a millor proveir, aquesta ha de ser refusada per un doble ordre de motius. El primer, perquè la resolució del present litigi, i en concret la qüestió relativa a la caducitat de les mesures cautelars, no precisa de l'admissió de cap mitjà de prova que pugui facilitar la tasca de resoldre que incumbeix a la Sala, tota vegada que no es tracta de la resolució d'una qüestió fàctica, sinó exclusivament teòrica. I el segon motiu rau en el fet que les diligències per a millor proveir constitueixen una facultat que pot emprar el Tribunal, per a completar el resultat probatori, però que en cap cas constitueix un deure del mateix, sinó una possibilitat que s'ha d'utilitzar amb mesura i que en el cas concret no esdevé d'aplicació (cfr. art. 73 Llei transitòria de procediments judicials).

III.- En segon terme, i pel que fa ja al nus central del present recurs d'apel·lació, aquesta Sala ha d'establir les consideracions següents. Així, l'Aute de l'Honorable Batlle fonamenta la caducitat de les mesures cautelars establertes en allò que disposa l'article 50 de la Llei Transitòria de procediments judicials, de 21 de desembre de 1993. En aquest sentit, si s'analitza l'esmentat article es pot concloure que els articles 47 a 52 s'emmarquen en el capítol desè de la Llei transitòria de procediments judicials, relatiu al desenvolupament de l'article 19 de la Llei Qualificada de la Justícia. En efecte, aquest article 19 disposa que "1. L'execució de sentències estrangeres que hagin de causar efectes civils a Andorra es sotmetrà a la prèvia aprovació del Tribunal Superior de Justícia, el qual podrà, en el seu cas, ordenar l'exequatur, atenent en especial als criteris de reciprocitat. Tot sense perjudici de la col·laboració amb els Tribunals dels altres països en els termes del dret internacional.

2. Les resolucions judicials estrangeres distintes de les sentències podran ésser ateses ja sigui en compliment d'un tractat bilateral o multilateral, ja sigui quan es formuli promesa de reciprocitat". Per consegüent,

el que preveu i contempla l'article 19 de la Llei Qualificada de la Justícia és l'execució de sentències estrangeres, a través de l'exequatur, o bé el compliment de resolucions estrangeres, diverses a la sentència, en el territori andorrà. I, com a desenvolupament d'aquest segon apartat de l'article 19 Llei Qualificada de la Justícia, l'article 50 parteix de l'existència d'una resolució estrangera que ordena una mesura cautelar o trava sobre béns i drets situats a Andorra (apartat primer) i preveu que, en aquest supòsit, la mesura estrangera queda sense efecte si en el termini d'un mes, des que fou atesa Andorra, no s'inicia el judici de fons a Andorra o es prova que s'ha iniciat en el país d'on prové la resolució que ordena la mesura cautelar o trava.

Per tant, en el present supòsit l'aplicació de l'article 50 de la Llei Transitòria de procediments judicials ha esdevingut errònia, perquè no ens trobem davant una mesura cautelar ordenada a l'estranger i que es faci efectiva en territori andorrà, sinó que es tracta d'un embargament preventiu, com a modalitat de mesura cautelar, adoptat pels òrgans judicials del principat, per la qual cosa no pot ésser d'aplicació el termini de caducitat del mes que s'assenyala en l'apartat segon de l'article 50, tota vegada que el supòsit de fet previst per la norma no s'ajusta al que existeix en el present litigi.

III.- En tercer terme, i en relació a la possibilitat, que sustenta la part apel·lada, de que sigui d'aplicació aquest termini de caducitat del mes per analogia amb el que s'estableix a l'article 50.2 de la Llei transitòria de procediments judicials, s'ha d'indicar que el Decret d'ú de maig de 1922 si bé disciplina l'embargament preventiu no fixa cap termini de caducitat de les mesures cautelars, a la vegada que el que la Llei Qualificada del matrimoni fixi un termini d'un mes de caducitat per les mesures provisionals no pot pressuposar l'aplicació amb un abast general d'aquest termini de caducitat del mes, perquè l'analogia requereix la identitat de raó entre les disposicions que es preveuen a l'article 50 esmentat i a l'article 51.2 de la Llei Qualificada del matrimoni, que no es donen en el present cas, perquè, com ja s'ha posat en relleu, l'article 50 contempla el compliment de resolucions estrangeres que ordenen mesures cautelars, mentre que aquí la resolució és dictada per l'honorable Batlle, sinó també pel diferent joc d'interessos subjacents i principis diversos que informen la regulació de les crisis matrimonials i el supòsit que aquí es dirimeix.

A més, en el present supòsit, aquesta Sala en Aute de 21/03/2002 va manifestar que "La caducitat per pèrdua de la finalitat de la mesura cautelar es produeix

quan ha transcorregut un termini prudencial, de forma automàtica, sense necessitat de denunciar de part, i el Batlle la pot declara d'ofici" i, per tant, d'acord amb aquestes premisses, no es pot entendre que el transcurs de prop de 3 mesos i havent portat a terme durant aquest lapse actuacions relatives a la efectivitat de la mesura cautelar, no es pot entendre caducada la mesura cautelar esmentada.

En conseqüència, les anteriors consideracions signifiquen que el recurs d'apel·lació s'hagi d'acollir, si bé no la seva pretensió principal dirigida a la declaració de nul·litat de l'Aute i la retroacció dels efectes al moment en què es va dictar el mateix, si la petició subsidiària, relativa a la revocació de l'Aute impugnada.

IV.- L'èxit del recurs d'apel·lació interposat per la part agent justifica la no imposició de les costes processals d'aquesta instància (arg. Novel·la 82, capítol 10), sense que procedeixi efectuar imposició de les costes processals de la primera instància.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Estimar el recurs d'apel·lació interposat per la mercantil FORTIS BANQUE FRANCE, S.A. contra l'Aute de l'Honorable Batlle de data 31-7-2002 i revocar l'esmentat Aute i declarar vigent l'embargament preventiu sobre els béns del Sr. Pierre B. i prosseguir-lo pels seus tràmits, amb compliment de les diligències demanades. No procedeix imposar les costes d'aquesta segona instància ni de la primera.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-